

Protokół nr 23
z posiedzenia Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich
Sejmiku Województwa Śląskiego
w dniu 11 stycznia 2017 roku

Posiedzenie prowadził Pan Janusz Wita, Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich.

Członkowie Komisji zgodnie z listą obecności (załącznik nr 1 do protokołu).

W posiedzeniu uczestniczyli również goście zgodnie z listą obecności (załącznik nr 2 do protokołu).

PORZĄDEK POSIEDZENIA:

1. Otwarcie posiedzenia, przyjęcie porządku.
2. Stan wydatkowania środków finansowych w województwie śląskim na rozwój obszarów wiejskich w perspektywie finansowej 2014 – 2020.
3. Propozycje tematów do planu pracy Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich w 2017 roku.
4. Sprawy różne.

Ad. 1

Przewodniczący Komisji Janusz Wita – otworzył posiedzenie Komisji i powitał członków Komisji oraz zaproszonych gości. Stwierdził wymagane quorum. Przypomniał, że Komisja w głównej części poświęcona będzie tematyce, którą zgłosił Przewodniczący Stanisław Gmitruk: chcemy zapoznać się ze stanem wdrażania środków finansowych pochodzących z Unii Europejskiej w ramach RPO na rozwój obszarów wiejskich. Następnie zapytał czy ktoś ma uwagi do przesłanego porządku posiedzenia. Komisja przyjęła zaproponowany przez Przewodniczącego porządek posiedzenia przez aklamację.

Ad. 2

Zastępca Dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach Stefania Koczar – Sikora – zaproponowała by z uwagi na specyfikę wsparcia obszarów wiejskich z RPO w pierwszej kolejności głos zabrał Dyrektor Wydziału Terenów Wiejskich.

Dyrektor Wydziału Terenów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach Jerzy Motłoch - na wstępie powiedział, że Wydział Terenów Wiejskich zasadniczo angażuje się w dwa programy: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Program Operacyjny Rybactwo i Morze. W PROW mieści się między innymi działanie Leader. Z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach PROW 2014 -2020 został już przeprowadzony nabór na działania związane z budową dróg lokalnych. Podpisane zostały 94 umowy na łączną kwotę dofinansowania 64 107 283 zł. Spływają już wnioski o płatność, już pewne zostały już zrobione. Na dzień dzisiejszy mają 20 wniosków o płatność. Na to działanie została wykorzystana cała kwota alokacji dla Województwa Śląskiego. Powstają pewne oszczędności. Sądzi że kwota około 20/15 mln zł. w połowie roku wróci po postępowaniach przetargowych. Po ostatnim przetargu uruchomimy jeszcze jeden nabór na drogi lokalne w końcówce tego roku. Kryteria, które służą wyborowi projektów są policzalne i strike określone. Są dwa zasadnicze kryteria, które determinują wybór projektu: stopa bezrobocia w powiecie w stosunku do średniej wojewódzkiej i dochód podatkowy na mieszkańca w gminie też w stosunku do innych

gmin. Nie wchodzi następne projekty z listy rankingowej. Tylko zamykamy listę na projektach, które wyczerpały alokację i ogłaszany jest nowy nabór. Będą jednak zmiany w zakresie kryteriów w Ministerstwie Rolnictwa, które uelastycznia kryteria. Zainteresowanie wsparciem na drogi jest duże, spokojnie trzy, cztery razy większa alokacja byłaby wyczerpana. 19 grudnia ogłoszony został nabór wniosków na działanie z zakresu gospodarki wodno – ściekowej poza aglomeracjami (dla terenów wiejskich, dla miejscowości położonych poza aglomeracjami). Tutaj jest do dyspozycji kwota rządu 15 mln EURO (zależnie od kursu Euro miesiąca będzie to kwota około 63 mln zł.). Beneficjentem są gminy, jednostki samorządu terytorialnego, spółki ze 100 udziałem jednostki samorządu. Nabór ogłoszony, kierowanych jest dużo pytań. Wnioski jeszcze nie wpływają. Jest przekonany, że cała kwota alokacji zostanie zapotrzebowana. Tutaj powstaje lista rankingowa. Beneficjenci, którzy nie wejdą do puli wniosków od razu będą na liście rankingowej. Przez pół roku będą trwały powstępowania przetargowe. W momencie pojawiania się środków będą podpisywane umowy z następnymi beneficjentami. W tej chwili podpisywane są umowy (trzy umowy) w działaniu dotyczącym scalania gruntów mają wybrane projekty na 28 mln zł. 923 tys. zł. Beneficjentami były starostwa, które złożyły 5 wniosków, z których dwa wnioski nie przeszły kryterium punktowego. Podpisywana jest umowa na jeden wniosek z Powiatem Częstochowskim, na jeden wniosek z Powiatem Zawierciańskim oraz na jeden wniosek z Powiatem Raciborskim. Na scalanie gruntów została jeszcze kwota rządu 40 mln. zł. W tej chwili czekamy na zgodę Ministerstwa na uruchomienie następnego naboru. Wnioski, które odpadły będą jeszcze raz startować do konkursu. Sprawa poszła o decyzję środowiskową, którą wydaje starostwo. Jeżeli z decyzji nie wynika, że dana inwestycja ma pozytywny wpływ na środowisko to ona nie otrzymuje punktów. Z żadnej decyzji to nie wynikało i wnioskowi brakło punktów. Projekty będą musiały być zmienione by decyzja środowiskowa była pozytywna i wówczas wnioski będą mogły uzyskać punkty a scalenia przeprowadzone, jak tylko będzie zgoda na uruchomienie naboru od Ministerstwa Rolnictwa. Następnie Pan Dyrektor zasygnalizował, że czekają na rozporządzenie Ministra Rolnictwa dotyczące działania odnowa i rozwój wsi, które w każdej chwili może się ukazać. Jak rozporządzenie się pojawi, w ciągu około dwóch miesięcy uruchomiony będzie nabór na działanie odnowa i rozwój wsi. W zakresie tego działania są poddziałania związane z rozwojem kultury, zagospodarowaniem przestrzeni publicznej i bazy sportowo – rekreacyjnej. Nie ma tutaj wielkich środków (około 5 mln Euro). Na dniach uruchamiamy również nabór na budowę, przebudowę i modernizację targowisk. Są już wszystkie przepisy Ministerstwa Rolnictwa. Kwota tutaj jest nieduża – niecałe 2 mln Euro czyli około 8/9 mln zł., która pozwoli na 10, może 11 targowisk. Tutaj zapotrzebowanie jest ogromne. Stąd ubolewają, że alokacja na targowiska jest niewysoka, najmniejsza w kraju. Przedstawione działania, realizuje Urząd Marszałkowski a bezpośrednio Wydział Terenów Wiejskich, do którego wpływają wnioski. Następnie Pan Dyrektor przeszedł do działania LEADER, wspólnego obszaru przez RLKS z wydziałami „funduszowymi” Urzędu. Wydział Terenów Wiejskich jest tutaj wydziałem wiodącym, który obsługuje Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Z tego Funduszu z całości pochodzi finansowanie funkcjonowania, utrzymania, elementy szkoleniowe PROW. Lwia część funduszu jest przeznaczona jest na różnego rodzaju projekty realizowane przez Lokalne Grupy Działania. Województwo w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich otrzymało alokację na poziomie 163mln. 716 tys. zł. (kwota zmienia się adekwatnie do kursu EURO). Wszystkie Lokalne Grupy Działania (Leaderowskie z Funduszu Rolnego) zostały

zakwalifikowane i otrzymały dofinansowanie. Wszystkie grupy złożyły wnioski i otrzymały fundusze z PROW na funkcjonowanie. Mają więc środki na pracę pracowników, delegacje, koszty szkoleń, wyjazdów. Wszystkie LGD ogłosiły nabory i do nich spłynęły wnioski (później wnioski przekazywane są do Wydziału). Powstał problem, bo część naboru przeprowadzony przez Lokalne Grupy Działania nie spełnia kryteriów wyboru, które notabene same sobie Grupy ustaliły. Nie możemy naborów do końca unieważnić, ale one muszą zostać powtórzone. Nabory mają istotne wady prawne i gdyby zdecydowali się na puszczenie, to w wypadku jakiejś kontroli, beneficjenci mieliby ogromne problemy z dofinansowaniem. Nieprawidłowe nabory są anulowane i jeszcze raz prawidłowo przeprowadzane, zgodnie z Lokalnymi Strategiami Rozwoju.

Radna Beata Kocik – zapytała, czy problem powstał z winy zapisów Lokalnych Strategii Rozwoju?

Dyrektor Wydziału Terenów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach Jerzy Motłoch – odpowiedział, że to raczej wina stosowania tych zapisów a nie ich samych.

Zastępca Dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach Stefania Koczar – Sikora – uzupełniła, że zmienia się czasem koncepcja podejścia. Co innego Grupy zaplanowały sobie pisząc strategię a w samych już konkursach koncepcja się nieco zmieniła.

Dyrektor Wydziału Terenów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach Jerzy Motłoch – kontynuował, że dokument dla nas jest dokumentem wiążącym. Nabory muszą zgadzać się z zapisami strategii. Generalnie nabory trwają w Lokalnych Grupach Działania. Połowa środków z tych 163 mln zł. zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa jest przeznaczona na rozwój przedsiębiorczości czyli kwota rządu ponad 80 mln zł. pójdzie na takie działania jak inkubatory przedsiębiorczości, podejmowanie działalności gospodarczej i rozwijanie działalności gospodarczej. Jest szereg warunków do spełnienia, jednym z głównych jest zgłoszenie miejsc pracy na obszarach wiejskich. Druga pula środków jest skierowana jak do tej pory do jednostek samorządu terytorialnego, dla stowarzyszeń, kościołów. Na działania podobne, które Urząd ma ale realizowane podejściem Leader przez Lokalne Grupy Działania. Podkreślił, że wszystkie wnioski od Lokalnych Grup trafiają do Wydziału, które sprawdza je i przeprowadza ocenę. Kwota 163 mln zł. to największa jak do tej pory pula dofinansowania podejściem Leader. Dyscyplinuje nas wskaźnik wykonania do końca 2018 roku i trzeba utrzymać właściwe tempo realizowania tych środków. Następnie przeszedł do Programu PO Ryby. Są dwie Lokalne Grupy Rybackie w województwie śląskim. Grupy działają podobnie, idea, zasady funkcjonowania są podobne. Grupy rybackie mają do zagospodarowania 5 mln Euro czyli ponad 20 mln zł. Jedna Lokalna Grupa obejmuje na pewno powiat częstochowski. Jest to Rybacka Lokalna Grupa Działania „Jurajska Ryba”, która otrzymała kwotę 2 mln Euro. Druga grupa to Lokalna Grupa Rybacka Bielska Kraina, która otrzymała kwotę 3 mln Euro. Wypadła Cieszyńska Lokalna Grupa Działania z braku środków finansowych. Bardzo mocno próbowali o uwzględnienie tej grupy, poszły pisma Pana Marszałka, Zarządu, w tej sprawie do właściwego Ministerstwa. Nie było zgody na trzy grupy. W wyniku zmian organizacyjnych Ministerstwa uruchomione są dopiero pierwsze konkursy ale na utrzymanie. Naboru w sensie realizacji konkretnych projektów dla mieszkańców tego obszaru nie ma. Możliwe jest by Lokalna Grupa obejmowała swoim zasięgiem nie tylko obszary z jednego województwa. Na koniec przypomniał, że w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich mamy działanie związane z Krajową

Siecią Obszarów Wiejskich. Tutaj dofinansowujemy różnego rodzaju konferencje, wyjazdy studyjne, operacje partnerów czyli wszystkich podmiotów, które są w Sieci. Partnerami są podmioty, które zarejestrują się na stronie Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich, nie ma tutaj żadnej uznaniowości. Partnerami mogą być stowarzyszenia, instytucje jak np. ARiMR, Agencja Nieruchomości Rolnych, Izba Rolnicza, Ośrodek Doradztwa Rolniczego. Na rok 2017 nie ma jeszcze finansowego planu operacyjnego. Za kilka dni odbędzie się spotkanie w Ministerstwie i będzie wówczas mowa o konkretnych kwotach i zapiskach na 2017 rok. Prawdopodobnie będzie to kwota około 1 mln zł. Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich to element Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, który wynika z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Radna Beata Kocik – interesowała się działaniem dotyczącym scalania gruntów, gdzie wydano 28 mln zł. Jedno poddziałanie dotyczyło powiatu częstochowskiego. Zapytała jaka kwota przypadła powiatowi na zadanie. Zapytała również którego obszaru dotyczył wniosek, który nie został przyjęty?

Dyrektor Wydziału Terenów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach Jerzy Motłoch – odpowiedział, że była to kwota rzędu 14 mln zł. Wniosek, który nie został przyjęty ze względu na brak wymaganej ilości punktów dotyczył wsi Lubojna w gminie Mykanów w powiecie częstochowskim. W przypadku obydwu działań beneficjentem był powiat, który realizuje działanie w różnych miejscowościach, różnych gminach.

Radna Beata Kocik – interesowała się działaniem dotyczącym budowy dróg lokalnych, na które jest określona kwota. Istnieje możliwość, że po przetargach powstaną jakieś oszczędności, które będzie można rozdysponować. Zapytała czy to będą nowe wnioski i nowy beneficjent będzie się mógł o nie starać?

Dyrektor Wydziału Terenów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach Jerzy Motłoch – odpowiedział, że tak zupełnie nowe. Jest warunek. Jeżeli w pierwszym naborze dostałby 3 mln zł., nie ma prawa złożyć wniosku. Każdy który nie otrzymał pomocy do 3 mln zł. może się ubiegać.

Radna Beata Kocik – podziękowała za informację. Niejednokrotnie kierowane są do niej różne pytania. Informacje na temat naboru wniosków i wyników są na stronie internetowej. Niemniej po naborze wniosków niektórzy potencjalni beneficjenci uważają się, że skończyły się ich szanse na środki. Stąd pytanie dotyczące oszczędności po przetargach. Jeśli pojawią się oszczędności pojawi się nowy nabór i ci beneficjenci którzy nie dostali pieniędzy mają szansę wystartować.

Dyrektor Wydziału Terenów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach Jerzy Motłoch – uzupełnił, że tak właśnie było w drogach. Tak nie będzie w przypadku działania dotyczącego gospodarki wodno – ściekowej, gdzie będzie lista rankingowa.

Radny Stanisław Gmitruk – podziękował w imieniu członków Komisji Panu Dyrektorowi Motłochowi za merytoryczną informację z zakresu realizacji pomocy finansowej i środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Programu Operacyjnego Rybołówstwo. Czeka jednak na informację dyrektorów reprezentujących wydziały funduszy unijnych. W nawiązaniu do wypowiedzi Dyrektora Motłocha podkreślił, że bardzo dobrze, że w PROW są środki na inwestycje infrastrukturalne a szczególnie drogowe. Wnioskowana sumaryczna kwota ponad 64 mln zł. całkowicie wyczerpuje kwotę alokowaną. Jest to jednak dwa a nawet trzy razy za mało wobec konkretnych, realnych potrzeb obszarów wiejskich. Przypomniał rozmowę z Marszałkiem Województwa Panem Wojciechem Saługą na temat braku środków w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa

Śląskiego na inwestycje i drogi lokalne – powiatowe i gminne. Wiemy, że są środki tylko na drogi o kategorii wojewódzkiej. Marszałek powiedział, że w połowie realizacji Programu tej obecnej perspektywy 2014 – 2020 jest możliwa renegotiacja warunków umowy między instytucją zarządzającą jaką jest Zarząd Województwa a Komisją Europejską. Poinformował również, że złożył w tym zakresie interpelację aby starać by na inwestycje drogowe lokalne uzyskać w ramach negocjacji jakieś konkretne kwoty. Cieszy, że inwestycje wodno – kanalizacyjne są. W kwestii scaleniowej wszyscy wiemy jakie są potrzeby. Ze względu na aktualną strukturę agrarną w województwie każde działania w tym zakresie jest ważne. Przypomniał również, że na początku V kadencji Sejmiku odbył kilka rozmów z dyrektorami wydziałów funduszy unijnych. Pamięta szczególnie merytoryczną rozmowę z Panią Dyrektorem Małgorzatą Staś i obecną na posiedzeniu Panią Dyrektorem Stefanią Koczar – Sikorą, które poinformowały wówczas, że w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020 na wsparcie obszarów wiejskich szacunkowo planuje się przeznaczyć 324 mln. Euro z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz około 130 mln Euro w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. W nawiązaniu do wspomnianych informacji poprosił o odniesienie się do tych kwot, jaki jest stan plan finansowy i rzeczowy tychże planów, które są zapisane w Regionalnym Programie Operacyjnym, w miarę możliwości na posiedzeniu.

Przewodniczący Komisji Janusz Wita – zanim odda głos dyrektorom wydziałów funduszy unijnych nawiązał do informacji przedstawionych przez Dyrektora Jerzego Motłocha w kwestii scaleń gruntów. W poprzedniej perspektywie, ze scaleń również korzystały te same powiaty. Zapytał czy inne powiaty nie widzą potrzeb w tym zakresie, nie składają wniosków? Jak należy to interpretować w kontekście potrzeb o których była mowa na posiedzeniu a które widzimy naocznie w każdej części województwa? Można powiedzieć, że struktura agrarna województwa domaga się scaleń.

Dyrektor Wydziału Terenów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach Jerzy Motloch – w odpowiedzi przytoczył anegdotę, że powiat raciborski, gmina Piotrowice Wielkie, który obok jeszcze Krzyżanowic najbardziej ze scaleń korzysta, ma najlepszą strukturę agrarną w całym województwie śląskim a czuje jeszcze potrzebę poprawiania tej struktury. W powiecie częstochowskim duże znaczenie w kwestii scaleń miało zaangażowanie i świadomość potrzeb w tym zakresie Starosty Andrzeja Kwapisza oraz Dyrektora Biura Geodezyjnego (.....). W powiecie zawierciańskim taką osobą jest Pan Marszałek Stanisław Dąbrowa. Podkreślił, że scalenia wymagają ogromnej pracy zwłaszcza Starostwa, z praktycznie zerowym dla niej zyskiem. Najbardziej zyska dana gmina, bo obiekt scaleń zawsze jest w granicach danej gminy. Nie zawsze jest to brak chęci tej pracy ze strony starostwa, nieraz brakuje woli społecznej. Scalenia wymagają pracy u podstaw, wśród rolników by zrozumieli potrzebę i przystąpili do scaleń, bo 50% gruntów w danym obiekcie, 50% rolników musi wyrazić akceptację do rozpoczęcia procesu scaleniowego. Przypomniał ogromną pracę w kierunku scaleń w Żywcu. Szczególnie zaangażowany był w to były Prezes Śląskiej Izby Rolniczej a obecnie Członek Zarządu Powiatu Żywieckiego Piotr Kufel, który czynił szereg starań, a mimo to nie dało się zrealizować scaleń. Jest bariera społeczna. Jest jednak przekonany, że gdyby udało się przeprowadzić jeden obiekt, scalenia ruszyłyby. Podkreślił, że w scaleniach nie chodzi o to by z małych działek robić duże działki. Oczywiście poprawiamy strukturę agrarną ale dofinansowujemy jest 100%, budujemy przepusty, mosty, drogi, rowy. W scaleniach zajmują się urządzeniem całej przestrzeni rolniczej. Można też działki pod

infrastrukturę społeczną - pod szkoły, boiska. W gminach w których udało się przeprowadzić scalenia wszyscy widzą te zyski.

Przewodniczący Komisji Janusz Wita – zauważył, że sytuacja jest zastanawiająca. Zyski dla społeczności są potem, praca w takich miejscowościach jest potem ułatwiona. Są problemy ale korzyści są po stronie danego użytkownika działki. Jedną perspektywę unijną mamy już za sobą i wydawałoby się, że korzyści płynące ze scaleń powinny być już zauważone i spowodować lawinę wniosków.

Dyrektor Wydziału Terenów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach Jerzy Motloch – uzupełnił, że tak defacto spowodowały. W poprzednim okresie programowania na scalenia było 110 mln. Nie udało się wykorzystać tej kwoty. Udało się 60 mln tej nie wykorzystanej kwoty przełożyć i te środki pozostały w województwie. W obecnej perspektywie 200 mln by brakło. Na samym powiecie częstochowskim jest 6/7 obiektów a są jeszcze powiaty raciborski i zawierciański.

Przewodniczący Komisji Janusz Wita – zauważył, że dobre doświadczenia skutkują chęcią na dalsze działania. Jednakże powiatów ziemskich jest 17 a korzystają ze scaleń tylko 3.

Zastępca Dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach Stefania Koczar – Sikora - na wstępie zaznaczyła, że wpisana w rozdział IV szacunkowa kwota, o której mówił Pan Przewodniczący, jest oszacowana na trochę bazie danych historycznych z poprzedniego RPO na lata 2007 – 2013. 13/14% całej alokacji trafia na obszary wiejskie w województwie śląskim. Tak naprawdę ta kwota trafia na obszary wiejskie poprzez dwie główne ścieżki. Jedna ścieżka, która nawiązuje wprost do Leadera, ścieżka dedykowana dla Lokalnych Grup Działania (40 mln Euro w programie). Druga część to kwoty znacząca, stanowią kwoty, które pozyskują obszary wiejskie czy to w drodze ścieżki konkursowej w programie czy też ścieżki ZIT – RIT. Te dane spływają oddzielnie. Zwróciła tutaj uwagę na problem, że obszar realizacji projektu jest identyfikowany nie według polskiej nomenklatury do 20 tys. mieszkańców. Mamy obszary miejskie powyżej 50 tys. mieszkańców, poniżej, małe obszary miejskie powyżej i poniżej 5 tys. oraz obszary wiejskie o małej gęstości zaludnienia. Dane nie korelują z naszą nomenklaturą. Informacja od beneficjentów nie pozwala nam wygenerować dla państwa informacji według naszej logiki obszar wiejskich. Stąd trudności w przygotowaniu w krótkim czasie informacji na dzisiejsze posiedzenie. Poprosiła o dłuższy czas na przygotowanie pożądanej informacji i przekazanie jej w późniejszym terminie. Zwróciła uwagę, że stoją przed wyzwaniem, jak zbudować system by nie obciążać beneficjentów dodatkową sprawozdawczością ale żeby móc potem pozyskiwać informację szybko i sprawnie. Dzisiaj skupi się na środkach wprost dedykowanych na obszary wiejskie. Pozostałe informacje przedstawia, jak tylko uda się wygenerować dane.

Następnie **Pani Dyrektor Stefania Koczar – Sikora** razem z **Panią Małgorzata Noga, Zastępcą Dyrektora Wydziału Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego** omówiły prezentację pn. *Wsparcie RPO WSL 2014-2020 na rozwój obszarów wiejskich* (wydruk prezentacji stanowi załącznik nr 3 do protokołu).

Dyrektor Wydziału Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach Jarosław Wesołowski – omówił prezentację multimedialną pn. Stan wdrażania EFS w RPO WSL 2014 – 2020 dla rozwoju obszarów wiejskich (wydruk prezentacji stanowi załącznik nr 4 do protokołu).

Zastępca Dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach Stefania Koczar – Sikora – tytułem

uzupełnienia podkreśliła, że nasza kwota to 40 mln Euro (ponad 160 mln zł.) czyli kwota porównywalna z kwotą, która trafia wprost z PROW. Mamy do czynienia z pewnym eksperymentem. Gminy wiejskie potrafią aplikować o środki z RPO. Różne inne podmioty zwłaszcza niepubliczne starając się o środki z PROW miały jednak do czynienia z bardziej liberalnym podejściem niż Polityka Spójności i RPO. Może się okazać, że będziemy musieli wykonać podwójną pracę z tą grupą. Po pierwsze zachęcić ich do składania wniosków, tutaj liczą na wsparcie Radnych. Może się też okazać, że wnioski nie przechodzą oceny formalnej, bo kryteria w Polityce Spójności, w tej która finansuje RPO, są bardziej rygorystyczne. Może okazać się, że środki PROW zejdą w pierwszej kolejności, a w przypadku drugiej grupy potencjalni biorcy środków będą się musieli tego nauczyć. Jak oceny wniosków zostaną zamknięte, będzie wiadomo: jakie będą wnioski: czy będzie ich mniej ale będą bardziej przemyślane, dobre jakościowo czy też będziemy musieli wykonać podwójną pracę z tymi beneficjentami (zachęcić do składania i przepracować z nimi w miarę możliwości te pomysły). Nawiązała do sugestii Radnego Stanisława Gmitruka odnośnie wsparcia obszarów wiejskich poprzez drogi lokalne. Podkreśliła, że Pan Marszałek jest świadomy swoich deklaracji i nie czeka do właściwego przeglądu, który jest w roku 2018. Teraz, przy okazji małego przeglądu i małych renegocjacji, które mają miejsce, składa Pan Marszałek postulat wsparcia dla dróg lokalnych. Jest to trudne w programie, bo trzeba z czegoś ściągnąć środki. Niemniej Pan Marszałek pamięta o deklaracji i działania są podejmowane i liczą że to wsparcie się znajdzie.

Radna Beata Kocik – podkreśliła, że mamy pieniądze, mamy dobrze działające wydziały a aktywność potencjalnych beneficjentów w aplikowaniu do tych programów jest mała procentowo. Przykładowo wydaje się, że działanie rewitalizacja, rozwój mieszkalnictwa socjalnego jest bardzo atrakcyjny i środki powinny zejść szybko. Gdzieś musi być przyczyna: może beneficjenci się boją albo są niedoinformowani? Być może Województwo może użyć jeszcze jakiś skutecznych instrumentów. Biorąc pod uwagę wysokość środków dobrze byłoby je rozdysponować.

Zastępca Dyrektora Wydziału Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Panią Małgorzata Nogą – odpowiedziała, że środki na rewitalizację są dostępne w różnych działaniach, dedykowane wprost ale jest też otwarta pula głównie dla subregionów, gdzie gminy wiejskie też mogą aplikować. Są dwa równoległe strumienie środków dostępnych. Sądzi, że jednym z czynników jest to, że możliwości gmin są w jakiś sposób ograniczone - możliwości samego skonstruowania wniosku jak i możliwości finansowe (trzeba mieć wkład własny). Inną kwestią jest udział organizacji pozarządowych, które tutaj mogą aplikować, to jest dla nich szansa. To nie są środki płynące bezpośrednio do gminy ale pozostają na terenie gminy i są dedykowane na rozwiązanie konkretnych problemów. Zobaczymy jaka będzie jakość wniosków, których ocena się rozpoczęła. To są projekty o innym charakterze, projekty infrastrukturalne. Myśleli, że będzie ich więcej. 30 mln na infrastrukturę to nie jest tak dużo ale tego zainteresowania nie było. Po konkursie pokuszą się z pewnością o analizę powodów. Na gorąco wydaje się, że środki są dostępne równoległe, gminy wiejskie aplikują w wielu obszarach, na różnych płaszczyznach. Być może rozwiązaniem tutaj jest zachęcenie innych beneficjentów z tego terenu, nie same gminy, by sięgnęły po środki.

Zastępca Dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach Stefania Koczar – Sikora – zauważyła, że tematem do dyskusji jest jak najlepiej dotrzeć do wszystkich, którzy mogliby aplikować o środki. Nawet na spotkaniach informacyjnych nie zawsze jest pełna frekwencja. Gdzieś jest jeszcze pole do działania informacyjnego o naborach w

lokalnych społecznościach. Nie zawsze gmina musi być tym beneficjentem, której możliwości są ograniczone.

Radny Stanisław Gmitruk – podkreślił, że przedstawione informacje trzech wydziałów są bardzo cenne, w związku z czym zaproponował, by systematycznie, raz na kwartał Komisja wysłuchała tej informacji. Jeśli chodzi o środki kierowane na obszary wiejskiej w ramach tych dwóch europejskich programów podkreślił, że nie wszystkie działania, poddziałania są dedykowane bezpośrednio. W dużym stopniu zależy to od aktywności samorządów, przedsiębiorców, osób fizycznych z obszarów wiejskich. Stąd ważne jest to o czym mówiła Pani Stefania Koczar – Sikora by w dalszym ciągu intensyfikować działania informacyjne i promocyjne. W oparciu o przedstawione prezentacje widać, że alokowane środki na działania są w wielu zakresach niewykorzystane. W związku z tym zapytał czy będą łagodzone kryteria dostępu i czy będą kolejne nabory czy też w okresie oceny wdrażania RPO w 2018 roku będzie przewidziana relokacja środków z jednego działania/poddziałania w ramach priorytetu na inne działanie?

Zastępca Dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach Stefania Koczar – Sikora – odpowiedziała, że pierwszym krokiem jest wzmocnienie akcji informacyjno – promocyjnej, ewentualnego doradztwa. My wniosków nie możemy pisać. Kolejnym krokiem jest uruchomienie dodatkowych naborów. Na pewno przesuwanie środków, relokowanie jest absolutną ostatecznością i o tym teraz nie myślą. W drugiej połowie przyszłego roku można już o tym dyskutować. W grudniu przyszłego roku będą jednoznacznie rozliczani. W bieżącym roku wiele jeszcze można podziać.

Radna Beata Kocik – zastanawiała się, czy przedstawiciele wydziałów są gotowi do otwartych spotkań, na przyjazd do jakiejś gminy na zorganizowane przez grupę wójtów czy burmistrzów spotkanie.

Dyrektor Wydziału Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach Jarosław Wesółowski – odpowiedział, że już w chwili obecnej robią bardzo dużo tego typu spotkań. Ze statyki ogólnopolskiej wynika, że robimy ich najwięcej w całym kraju, żaden inny punkt informacyjny o funduszach europejskich nie robi takiej skali działań jak punkt Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach. Widzą jeszcze potrzebę zintensyfikowania spotkań i zwrócenia się bardziej w kierunku mniejszych społeczności. Gminy zazwyczaj koncentrują się na infrastrukturze, mniej na społecznych tematach, nie zawsze mają potencjał finansowy żeby wszystko naraz wykonywać. Powinniśmy skupić się na działaniach informacyjnych i animacyjnych by pokazywać możliwe perspektywy. Ważne jest też zaangażowanie większych podmiotów, tak jak w przypadku wsparcia na ekonomię społeczną – jest większy podmiot któremu dedykujemy pieniądze, który jest zobowiązany jako animator do wydatkowania środków na obszarach wiejskich, która koncentruje swoje działania na pewnym obszarze.

Przewodniczący Komisji Janusz Wita – w podsumowaniu dyskusji na temat wydatkowania środków unijnych na rozwój obszarów wiejskich podkreślił, że sformułowanie „zadania” środków jest jak najbardziej właściwe. W Jego ocenie obecne środki są trudniejsze niż w poprzedniej perspektywie. Nam, jako obywatelom trudno jest sobie wyobrazić, gdzie możemy pomóc sobie tymi środkami skutecznie. Twarda infrastruktura jest łatwiejsza do wyobrażenia i łatwiej jest obywatelom oczekiwać od samorządu konkretnych działań. Teraz mamy możliwości aktywizacji nas samych i tutaj otwiera się również pole do działania Radnych, którzy w różnych środowiskach pełnią różne funkcje aby intensywnie promować tą perspektywę dostępności. Na zakończenie podziękował wszystkim dyrektorom za konkretną i

rzetelnie przygotowaną dawkę informacji. Cieszy się z deklaracji o przekazywania tych informacji na bieżąco.

Ad. 3

Przewodniczący Komisji Janusz Wita – przypomniał tematy, które pozostały do omówienia z ubiegłego roku:

- Doradztwo rolnicze i jego rola w kształtowaniu polityki regionalnej oraz rola instytucji administracyjnego otoczenia rolnictwa w realizacji strategii rozwoju obszarów wiejskich.
- Samorząd rolniczy i organizacje rolnicze w polityce regionalnej Samorządu Województwa.
- Gospodarka wodna województwa – plany zarządzania ryzykiem powodziowym.
- Prawo łowieckie.

Temat dotyczący wykorzystania środków finansowych w województwie śląskim na rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich w perspektywie finansowej 2014 – 2020 będzie jeszcze kontynuować. Posiedzenie poświęcone omówieniu budżetu Województwa na 2018 rok jest oczywiście wynikające z naturalnego trybu pracy Komisji.

Radny Józef Kubica – zaproponował aby Komisja zajęła się tematem dotyczącym meandryzacji rzek.

Przewodniczący Komisji Janusz Wita – zaproponował również zgłębienie tematu agroenergetyki, w kontekście szerszym, z możliwością wykorzystania środków unijnych, również pod kątem problemu ze smogiem. W oparciu o wszystkie propozycje przygotowany zostanie projekt planu pracy, który Komisja przyjmie na kolejnym posiedzeniu.

Ad. 4

Przewodniczący Komisji Janusz Wita – poruszył problem Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Wodzisławiu Śląskim. Dyrekcja Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie postanowiła zlikwidować ten Powiatowy Zespół. Nie zna powodów ani uzasadnienia. Powstała koncepcja połączenia Powiatowego Zespołu w Wodzisławiu z Powiatowym Zespołem w Rybniku, który jest jeszcze bardziej uprzemysłowiony i zurbanizowany niż Wodzisław. Plany likwidacji zaskoczyły niemile rolników i środowisko związane z Zespołem w Wodzisławiu. Zaproponował by Komisja wyraziła zaniepokojenie planami likwidacji i zwróciła się o rozważenie zmiany decyzji do Dyrektora Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie. Rolnicy z obszaru działania Powiatowego Zespołu w Wodzisławiu nie widzą uzasadnienia takiej decyzji skoro inne zespoły słabsze pod względem chłonności rynku rolniczego zostaną.

Radna Beata Kocik – zaproponowała by Dyrekcja wytłumaczyła, dlaczego podjęła decyzję o likwidacji. Musi chyba być jakieś uzasadnienie.

Przewodniczący Komisji Janusz Wita – odpowiedział, że pewnie jakieś przesłanki likwidacji są np. koszty. Nie zawsze musimy się jednak zgodzić z argumentami Dyrekcji.

Radna Beata Kocik – zauważyła, że musimy jednak znać konkrety w tej sprawie.

Radny Krystian Kielbasa – zasygnalizował, że jako członek Rady Społecznej Śląskiego Ośrodka nic nie wie sprawie. Dowiedział się o niej niedawno z innych źródeł o sprawie. Nikt nie zechciał zainteresować Rady takimi planami i usłyszeć jej stanowiska w tej sprawie.

Anonimizacji w zakresie danych osobowych dokonała Małgorzata Cieszyńska – Sokołowska, pracownik Kancelarii Sejmiku na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

Po krótkiej dyskusji uzgodniono treść wniosku.

Wniosek: Komisja Rolnictwa i Terenów Wiejskich Sejmiku Województwa Śląskiego wyraża zaniepokojenie planami likwidacji Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Wodzisławiu Śląskim. Komisji zwraca się z prośbą o podanie powodów decyzji likwidacji i ponowne rozważenie decyzji.

Przewodniczący Komisji Janusz Wita – poddał formalnie wniosek pod głosowanie.

Komisja jednogłośnie (za: 5) przyjęła ww. wniosek, który zostanie przesłany do Dyrektora Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie

Dyrektor Wydziału Terenów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach Jerzy Motłoch – zasygnalizował, że do końca lutego jest nabór wniosków na drogi z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych. Informacja ważna do rozpropagowania w gminach.

Przewodniczący Komisji zakończył posiedzenie Komisji.

Protokół sporządziła

Małgorzata Cieszyńska – Sokołowska

Przewodniczący Komisji
Rolnictwa i Terenów Wiejskich
Janusz Wita